

На основу члана 57. а у вези са чланом 113-115. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. Гласник РС“ бр. 72/09, 52/11 и 55/2013), *Правилника о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању* („Сл. Гласник РС“ бр.82/2015) Школски одбор Електротехничке школе "Никола Тесла" у Београду, у проширеном саставу, на седници од 28.10.2015.г. са девет гласова „за“ доноси

ПРАВИЛНИК-а О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником се уређују питања одговорности ученика Електротехничке школе "Никола Тесла" у Београду (у даљем тексту: Школа), права и обавезе ученика, повреде обавеза ученика, васпитно- дисциплинске мере, које се могу изрећи ученицима, поступак за утврђивање одговорности ученика, надлежност органа Школе, начин изрицања и евидентирања васпитно-дисциплинских мера, заштита права ученика и материјална одговорност ученика.

II ПРАВА И ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 2.

Права детета и ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон) и посебним законима, а установа, односно сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово школовање;
- 6) информације о његовим правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са овим и посебним законом;

8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;

9) подношење приговора и жалбе на оцену и на остваривање других права по основу образовања;

10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из тач. 1) до 9) овог члана нису остварена;

11) остваривање свих права детета и ученика, права на заштиту и на правично поступање школе према ученику и када повреди обавезу утврђену овим законом;

12) право на стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом.

Установа је дужна да обезбеди све услове за остваривање права детета и ученика из става 1. овог члана.

Ученик, родитељ, односно старатељ детета и ученика може да поднесе пријаву директору установе у случају повреде права из става 1. овог члана или непримереног понашања запослених према детету и ученику, у року од 15 дана од наступања случаја.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником, родитељем, односно старатељем детета и ученика и запосленим одлучи о њој и предузме одговарајуће мере, у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Запослени у установи дужан је да пријави директору, односно органу управљања, кршење права детета и ученика.

Члан 3.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Обавезе ученика су:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује школска правила, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова

прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;

4) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;

5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;

6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;

7) благовремено правда изостанке;

8) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;

9) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са

правилима еколошке етике.

II ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 4.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим Правилником школе, за тежу повреду обавезе и за повреду забране из чл. 44. и 45. Закона, која је у време извршења била прописана Законом и посебним законом.

2. Повреде обавеза ученика

Члан 5.

Повреде обавеза ученика могу бити лакше и теже и повреде забрана утврђене Законом.

2.1. Лакше повреде обавеза

Члан 6.

Ученик чини **лакшу повреду** обавезе ако:

- 1) нередовно похађа наставу тако да начини до 25 неоправданих изостанака у току школске године
- 2) не поштује правила понашања:

*редовно похађа наставу, стиче знања, овладава вештинама и уредно извршава све друге обавезе у васпитно-образовном процесу;

*долази у Школу и друга места у којима Школа организује и спроводи образовно-васпитни процес, прикладно одевен за наменске активности - панталоне дужине испод колена, гардероба без навијачких обележја, мајице без бретела, дубоких деколтеа и пристојне дужине, итд ...

*да поштују личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи и да се уљудно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима ученика и трећим лицима;

*брине се о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;

*долази у школу на време, а после звона за почетак наставе буде на свом месту, спреман за њен почетак;

*дисциплиновано и пристојно се понаша у учионици и другим просторијама за време наставе, испита као и другим облицима оразовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности;

*не користи мобилни телефон, електронски уређај и сл. без дозволе наставника; води сам рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми а посебно за време трајања школског одмора;

*чува од оштећења школску имовину, односно имовину других организација за време посете или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван Школе;

*на екскурзији се пристојно понаша и поштује законе других држава;

*чува од оштећења и уништења ђачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које издаје Школа;

*дужан да родитељу односно старатељу да на увид ђачку књижицу, у коју одељенски старешина уноси обавештења, успех и васпитне мере, као и сва друга писмена и усмена обавештења и поруке наставника родитељима);

- 3) напушта час без одобрења
- 4) омета наставу у свом или другом одељењу
- 5) не обавља дужности редара, дежурног ученика
- 6) непристојно, непримерено грубо и сл. се понаша према

наставницима, ученицима и запосленима у школи

7) школску имовину и имовину других установа, предузећа, не чува од оштећења и прављење мање материјалне штете.

2.2. Теже повреде обавеза

Члан 7.

Теже повреде обавеза ученика јесу:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

2.3. Повреде забране ученика

Члан 8.

У школи су забрањене дискриминаторне активности, односно активности којима се угрожавању, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица по основу расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју или инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности и по другим основама утврђеним законом који прописује забрану дискриминације.

Дискриминацију лица или групе представља свако непосредно и посредно, на отворен или прикривен начин искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Члан 9.

У школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика над наставником, стручним сарадником и другим запосленим.

Забрањено је физичко, психичко и социјално насиље, физичко кажњавање и вређање личности, сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Физичко насиље представља насилно понашање ученика према другим ученицима и запосленим.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље представља искључивање ученика из групе вршњака.

Установа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

Није дозвољено страначко организовање и деловање у школи и коришћење школског простора у те сврхе.

Члан 10.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера: **укор директора, укор наставничког већа и искључење ученика из школе.**

3. Појачани васпитни рад са ученицима

Члан 11.

Са учеником, који врши повреду правила понашања, или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да појача васпитни рад активностима:

- активно укључи родитеља, односно старатеља ученика у васпитни рад (одељењски старешина одмах позива родитеља или га телеграмом обавештава да дође у школу и укључује га у поступак ако је учињена тежа повреда обавезе, односно повреда забране).

- одељењски старешина појачава васпитни рад у оквиру одељењске заједнице

- одељењски старешина активно сарађује са ПП службом, помоћницима директора и посебним тимом, који се формира по потреби

Ученик се упућује ППС кад:

а) ученик направи 15 неоправданих

б) 5 пута је уписан у напомене да „омета час“

в) уписан је да омета час тако што се непристојно/грубо понео према друговима/наставнику (псовка, самоиницијативно напуштање часа, одбијање да се час напусти, непријављивање помоћнику директора, или ппс, уколико га је наставник тамо упутио)

г) обавезно и тренутно у случају неке од тежих повреда обавеза и/или забране

- сарађује са одговарајућом установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика, уколико је то неопходно

- одељењски старешина, одељењско веће прате промене понашања ученика и благовремено (на 15 дана) извештавају ппс .

4. Васпитне и васпитно-дисциплинске мере

Члан 12.

Ученик може да одговара дисциплински и материјално за повреду својих обавеза.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Одељењски старешина се стара о поступности изрицања васпитних и васпитно-дисциплинских мера.

4.1. Васпитне мере

Члан 13.

Васпитна мера се изриче ученику за учињену лакшу повреду обавезе из члана 8. овог Правилника, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако су претходно предузете неопходне активности из члана 13. овог Правилника.

По предузимању активности из члана 13. овог Правилника, за лакше повреде обавеза ученику се могу изрећи следеће васпитне мере:

- опомена
- укор одељењског старешине
- укор одељењског већа

Члан 14.

Васпитну меру **опомене** изриче одељењски старешина уколико ученик има **до 5** неоправданих изостанака или је направио неку од других лакших повреда обавеза.

Опомену изриче Одељењски старешина на часу одељењске заједнице.

Члан 15.

Васпитну меру **укор одељењског старешине** изриче одељењски старешина уколико ученик има **од 5 до 8** неоправданих изостанака **или је направио неку од других лакших повреда обавеза.**

За изречену васпитну меру укор одељењског старешине, **одељењски старешина може предложити оцену из владања врло добро (4) .**

Васпитну мера Укор одељењског старешине изриче Одељењски старешина на часу одељењске заједнице.

Поступак утврђивања одговорности ученика спроводи одељењски старешина заједно са одељењском заједницом у складу са активностима из чл.13. овог Правилника.

Члан 16.

Васпитну меру **укор одељењског већа** изриче одељењско веће, на предлог одељењског старешине или члана одељењског већа, ако ученик има **од 9 до 16** неоправданих часова **или је направио неку од других лакших повреда обавеза.**

За изречену васпитну меру укор одељењског већа, **одељењски старешина може предложити оцену из владања добро (3).**

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери обавести родитеља, односно старатеља ученика и да уредно води документацију о изреченим мерама.

4.2. Васпитно-дисциплински поступак

Члан 17.

Васпитно-дисциплински поступак се води **због тежих повреда обавеза ученика и повреде забране.**

Васпитно-дисциплински поступак је хитан, и покреће се у року од 30 дана од дана учињене повреде.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране из чл. 44. и 45. и окончава се решењем. Васпитно-дисциплински поступак се мора окончати у року од 60 дана од дана покретања поступка.

Одељењски старешина подноси **захтев за покретање** васпитно-дисциплинског поступка у којем наводи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране из чл. 44. и 45. Закона, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Директор школе разматра захтев и ако сматра да има основа за покретање поступка, исти **покреће закључком директора.**

Директор школе може овластити помоћника директора да води поступак и предузима радње у поступку, изузев доношења решења.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране из чл. 44. и 45. Закона, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму

Школа писаним путем обавештава родитеља, односно старатеља ученика о дану саслушања ученика, најкасније 8 дана пре дана одређеног за саслушање. Ученик мора бити саслушан, а ако је малолетан, уз присуство родитеља.

Сачињава се **записник** у који се уноси:

име и функција лица које води поступак, место, дан и време одржавања расправе, повреда обавезе ученика која је предмет саслушања, изјава ученика, изјава родитеља, изјаве сведока, прочитани и изведени докази; докази које треба извести на предлог ученика. Ученик и родитељ, односно старатељ, потписују записник испод својих изјава. Ученик и родитељ имају право да ставе примедбе на записник о саслушању. Записник мора бити уредно вођен и у њему се не сме ништа брисати и исправљати. Приликом саслушања лице које води поступак може постављати питања ради утврђивања чињеничног стања.

Записник потписују лице које води поступак и записничар, и заједно са предлогом мере достављају директору за изрицање мере.

Записничара одређује директор за сваки поступак.

Члан 18.

По покренутом васпитно-дисциплинском поступку спроводи се **поступак за утврђивање одговорности ученика**. Одељењски старешина обавештава родитеља или старатеља ученика и **доставља му закључак** о покретању васпитно-дисциплинског поступка, **са позивом за давање изјаве**.

Закључак се доставља одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму и осталим учесницима и сведоцима са позивом за давање изјаве.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и могу дати писмену изјаву.

Директор школе, по потреби, формира стручни тим, који прати и предузима активности појачаног васпитног рада са учеником из чл.11. овог Правилника.

Стручни тим чине: помоћник директора, педагог, односно психолог и члан одељењског већа.

Члан 19.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 11. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 44. и 45. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 20.

Надлежни орган за изрицање васпитно-дисциплинске мере пре доношења одлуке узеће у обзир:

- тежину учињене повреде и њене последице
- узраст ученика
- степен одговорности ученика
- услове под којима је повреда учињена
- дотадашњи рад и понашање ученика
- друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 21.

Васпитно-дисциплински поступак се окончава решењем којим се:

- утврђује одговорност ученика за тежу повреду обавезе, односно забране и изриче васпитно-дисциплинска мера
- обуставља поступак ако дође до позитивне промене понашања ученика.
- обуставља поступак уколико се утврди да ученик није учинио тежу повреду обавезе за коју је покренут поступак, или да учињена радња не представља тежу повреду обавезе, односно да је поступак спроведен супротно одредбама утврђене законом и општим актом школе.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере мора садржати правну поуку о праву на жалбу, рок у коме се она подноси и назив органа који одлучује о жалби.

Решење се доставља ученику, родитељу, односно старатељу у року од 8 дана од дана доношења.

4.3. Васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика

4.3.1. Васпитно-дисциплинске мере

Члан 22.

Ученику се изричу васпитно-дисциплинске мере:

- **укор директора: за неоправдано изостајање** са наставе и других облика образовно-васпитног рада **од 17 до 25** часова у току школске године **и друге теже повреде и повреде забране** из чл. 44. и 45. Закона;

- **укор наставничког већа: за неоправдано изостајање** са наставе и других облика образовно-васпитног рада **са 26 и више** часова у току школске године **и друге теже повреде и повреде забране** из чл. 44. и 45. Закона;

- **искључење ученика из школе: за неоправдано изостајање** са наставе и других облика образовно-васпитног рада **преко 40** часова у току школске године **и друге теже повреде и повреде забране** из чл. 44. и 45. Закона.

Мера из става 1. овог члана изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада **више од 25** часова у току школске године, **од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља**, односно старатеља од стране школе и за теже повреде обавеза и повреде забране, након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности

Члан 23.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће **на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта** на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика **у складу са чл. 20. и 21. Правилника о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању.**

Када је изречена васпитно-дисциплинска мера **укор директора**, ученику се смањује оцена из владања на одељењском већу. **Одељењски старешина може**

предложити оцену довољно (2) ако по изрицању васпитно-дисциплинске мере није дошло до позитивних промена у понашању ученика.

Када је изречена васпитно-дисциплинска мера **укор наставничког већа и искључење ученика из школе**, ученику се смањује оцена из владања на одељењском већу и одељењски старешина **предлаже оцену незадовољавајуће (1)**.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 44. и 45. овог закона, школа одмах обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у одговарајући поступак.

Члан 24.

Наставничко веће доноси **одлуку** о васпитно-дисциплинској мери искључења ученика из школе, а **директор решење** о искључењу ученика из школе.

4.3.2. Правна заштита ученика

Члан 25.

Ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе **жалбу** Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из чл. 44. и 45. овог закона, **у року од три дана** од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Жалба одлаже извршење решења директора школе.

Члан 26.

Школски одбор решава по жалби из члана 23. овог Правилника **у року од 15** дана од дана достављања.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из средње школе или школе са домом, ученик, његов родитељ, односно старатељ има право на судску заштиту у управном спору.

4.3.3. Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 27.

Изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере одељењски старешина уноси у Књигу евиденције образовно- васпитног рада и ђачку књижицу ученика.

5. Материјална одговорност ученика

Члан 28.

Ученик, родитељ односно старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Висина штете утврђује се на основу података добијених од стручних служби школе, односно на основу ценовника који утврђује директор школе за сваку школску годину.

Штету коју начини ученик, дужан је да надокнади његов родитељ уплатом на жиро рачун школе, у року од 15 дана од дана утврђивања одговорности.

Уколико родитељ одбије да надокнади штету, директор школе покреће поступак за накнаду штете код надлежног органа.

III ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 30.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика донетог 26.12.2013.г. дел.бр. 2697/1.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА,

Душица Николић

Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика је оглашен на огласној табли _____2015.г. и ступио на снагу _____2015.године.